

Behovsbedömning

Detaljplan för verksamheter
på del av Hedenstorp 1:2 m.fl.
Hedenstorp, Jönköpings kommun

Bedömning av miljöpåverkan

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB för planer och program) enligt PBL 5:10 och MB 6:11-18 skall upprättas om kommande detaljplaners genomförande kan antas medförande en betydande miljöpåverkan. För att klarlägga om planen kan innebära en betydande miljöpåverkan behöver en s.k. behovsbedömning göras. Fördjupat beslutsunderlag återfinns i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken ”Konsekvensbeskrivning”.

Platsens förutsättningar

Aktuell jordbruksmark om ca 50 hektar bedöms som brukningsvärd.

I odlingslandskapet handlar det främst om värden knutna till äldre glest stående lövträd och i skogen handlar det till största delen om lövsumpskog. Vid inventeringen påträffades två rödlistade lavar på gamla lövträd och två rödlistade svampar på liggande död ved av lövträd.

Inom området förekommer en allé, två åkerhomar, fyra våtmarker, några rester av stenmurar, ganska många odlingsrösen och flera åkerdiken som omfattas av generellt biotopskydd.

Förändringen av planområdet medför att det dimensionerande dagvattenflödet blir drygt 4 gånger större efter exploatering jämfört med nuläget vid ett 30-års regn. För årsmedelflödet innebär exploateringen att flödena blir drygt 3 gånger större.

Enligt jordartskartan från SGU varierar jordarterna inom området. Jordarterna består av isälvsediment, gyttja, mosstorv, sand, postglacial sand, sandig morän och berg.

En sedan tidigare känd grav och sexton boplatser har identifierats i en arkeologisk undersökning inom undersökningsområde etapp ett, två och tre. Varav etapp ett och stor del av etapp två ligger inom planområdet.

Planens styrande egenskaper

Planen möjliggör verksamheter inom industri, drivmedelsförsäljning, småskaliga verksamheter med begränsad omgivningspåverkan, sällanköpshandel, kontor, centrum och fritidsanläggningar. Tillkommer gör nödvändig infrastruktur så som vägar, ledningar och ytor för dagvatten.

Planens tänkbara effekter

Jordbruksmark försvinner för att göra plats till det bedömda övervägande intresset att planlägga marken för industri och verksamheter. Effekterna blir att ekosystemtjänster begränsas och att Jönköpings fältrittklubb behöver söka

foder till sin verksamhet på annan plats, då foderproduktionen på platsen upphör när marken bebyggs.

Kompensationsåtgärder för naturvärdesobjekt undersöks.

Dagvattenåtgärder planeras för att begränsa påverkan negativ på miljö kvalitetsnormer för vatten.

Markens beskaffenhet lämpar sig för byggnation. Vid berg i dagen kommer bergsporängening att ske.

Arkeologiska fynd kommer att flyttas i samband med byggnation. En fördjupad arkeologisk undersökning pågår.

Sammanvägd behovsbedömning

Omgivningsförutsättningarna och den påverkan detaljplanen bedöms innebära på miljön redovisas i planbeskrivningen under rubriken ”Planens konsekvenser” samt sammanfattas ovan. Kommunen bedömer utifrån dagens värderingar och kunskapsnivå att genomförandet av planförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan i den betydelse som avses i PBL. Därmed behöver en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt Miljöbalken inte upprättas.

Vi har istället valt att integrera miljöfrågorna i detaljplaneprocessen genom att beskriva relevanta problem i planbeskrivningen och dess konsekvensbeskrivning. Den ordinarie detaljplaneprocessen innebär att berörd allmänhet, föreningar och myndigheter får insyn och påverkansmöjlighet vid flera tillfällen under ärendets gång. Hur synpunkterna beaktas sammanfattas i ordinarie samrådsredogörelser och utlåtanden. I detaljplaneprocessen är ambitionen att minimera projektets negativa påverkan på miljön. Eventuella behov av skyddsåtgärder föreskrivs som planbestämmelser eller i avtal och följs upp i bygglovet.

Behovsbedömning

Påverkan på miljö och människors hälsa bedöms utifrån två perspektiv: planens påverkan på omgivningen och omgivningens påverkan på planen

Del 1 - MKB			
	Ja	Nej	Kommentarer
MKB			
Kommer planen att innehålla verksamheter som finns redovisade i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, bilaga 3?	X		Detaljplanen möjliggör flertalet verksamheter enl. bil. 3. Huvudsakligen inom användningarna för industri och drivmedelsförsäljning
Kommer planen att medge sådan verksamhet eller åtgärd som finns redovisad i PBL 4 kap. 34 §?	X		Detaljplanen medger industriandamål
Påverkar planen Natura 2000-område enligt MB 7 kap. 28, 28 a §?		X	Området är inte utpekad som Natura 2000-område

Del 2 - Riksintressen *MB 3, 4 kap.			
	Påverkan		Kommentarer
	Berörs ej	Berörs	
Planen får inte påverka riksintressen negativt, och om så sker krävs åtgärder			
Riksintressen			
Naturvård	X		
Vättern med öar och strandområden	X		
Rörligt friluftsliv	X		
Kulturmiljövård	X		
Natura 2000	X		
Vindbruk	X		
Yrkesfiske	X		
Totalförsvaret	X		
Väg	X		
Flygplats	X		
Järnväg		X	Placeringen av höghastighetsbanan är okänd.
Värdefulla ämnen och material	X		
Vattenförsörjning	X		

Del 3 - Omgivning					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Natur					
Växt- och djurliv, rödlistade arter			X		Åtgärder undersöks för att motverka negativ påverkan
Skyddsvärda träd			X		Skyddsvärda träd med varierande status tas bort
Åkermark och skogsmark			X		brukningsvärd mark försvinner
Annat	X				
Vatten					
Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §	X				
Dagvatten	X				
Grundvatten	X				
Ytvatten	X				
Dricksvattentäkt	X				
Annat	X				
Hälsa och säkerhet					
Föroreningar i luft, mark och vatten			X		Marginell ökning inom planområdet
Buller och vibration			X		Marginell ökning inom planområdet
Trafik			X		Marginell ökning inom planområdet
Farligt gods	X				
Översvämning	X				
Risk för erosion, sedimentation, ras och skred	X				
Miljö- och hälsofarliga ämnen	X				
Radon	X				
Djurhållning			X		Foderproduktion påverkas
Strålning		X			Kraftledning raseras
Kraftledningar	X				Kraftledning raseras

Brand	X				
Explosion	X				
Ljus	X				
Skuggor	X				
Lukt			X		Möjlig ökad lukt inom planområdet
Avfall, återvinning	X				
Energiförsörjning	X				
Störningar under byggtiden	X				
Annat	X				
Kulturmiljö, stads- och landskapsbild					
Fornlämning, byggnadsminne			X		Fornlämningar påverkas
Stads- och landskapsbild	X				
Annat					
Motstående eller gemensamma intressen					
Motstridiga intressen i planen	X				Brukingsvärd mark tas bort
Mellankommunala intressen	X				

Del 4 - Kommunala styrdokument			
	Förenligt	Ej förenligt	Kommentarer
Kommunala styrdokument			
Översiktsplan	X		
Grönstrukturplan	X		
Naturvårdsprogram	X		
Östra Vätterbranternas naturvärden	X		
Program för hållbar utveckling - Miljö (miljökvalitetsnormer, miljömål, Agenda 21) se mer information i Bilaga 1.	X		
Planprogram	X		
Planförstudier	X		
Gällande detaljplan	X		
Program för Jönköpings landsbygder	X		
Kulturhistorisk utredning och förslag till bevarandeprogram	X		
Ålborgåtaganden	X		
Program för anpassningar till klimatförändringar	X		
Haltkartor för luft Jönköping	X		
Plan för dagvattenhantering	X		
Dagvatten - policy och handlingsplan	X		
Annat	X		

Del 5 - Områdesskydd			
	Påverkan		Kommentarer
	Berörs ej	Berörs	
Skydd av områden enligt MB 7 kap.			
Naturresevat	X		
Kulturresevat	X		
Naturminne	X		
Biotopskyddsområde		X	Odlingsrösen, åkerholmar, våtmark och småvatten
Djur- och växtskyddsområde	X		
Strandskyddsområde	X		
Miljöskyddsområde	X		
Vattenskyddsområde	X		
Annat	X		

Del 6 - Sammanvägd bedömning			
	Ja	Nej	Kommentarer
Sammanvägd bedömning av planens miljöpåverkan			
Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?		X	
Är effekterna varaktiga eller oåterkalleliga?		X	

			Kommentarer
Planens sammantagna miljöpåverkan		X	
Åtgärder i planen som förhindrar eller motverkar miljöpåverkan	X		Dagvattendammar

Övriga konsekvenser

Del 1 - Övriga konsekvenser					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Övriga konsekvenser					
Barnkonventionen	X				
Jämställdhet	X				
Trygghet, säkerhet	X				
Tillgänglighet	X				
Ekonomiska konsekvenser, "planskada"	X				

Bilaga 1

Mål för hållbar utveckling (Agenda 21)					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Mål för hållbar utveckling					
1. Begränsad klimatpåverkan: Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig	X				
2. Frisk luft: Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.	X				Se Del 4 - Haltkartor för luft Jönköping
3. Bara naturlig försurning: De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar.	X				
4. Gifrfri miljö: Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna.	X				Se Del 3 - rubrik Hälsa och säkerhet
5. Skyddande ozonskikt: Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.	X				
6. Säker strålmiljö: Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning.	X				Se Del 3 - rubrik Hälsa och säkerhet
7. Ingen övergödning: Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.	X				

8. Levande sjöar och vattendrag: Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.	X				Se Del 3 - rubrik Natur
9. Grundvatten av god kvalitet: Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.	X				Se Del 3 - rubrik Vatten
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård: Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	X				
11. Myllrande våtmarker: Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.	X				Se Del 3 - rubrik Natur
12. Levande skogar: Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas	X				Se Del 3 - rubrik Natur
13. Ett rikt odlingslandskap: Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.	X				Se Del 3 - rubrik Natur
14. Storlagen fjällmiljö: Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	X				
15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.	X				
16. Ett rikt växt- och djurliv: Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.	X				Se Del 3 - rubrik Natur